

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016, wat betreft de aanvulling van de lijst van equivalente maatregelen
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

In het Mestdecreet is voorzien dat voor een aantal van de standaardmaatregelen die in de gebiedstypes 2 en 3 moeten nageleefd worden, equivalente maatregelen kunnen vastgelegd worden die de landbouwers als alternatief voor deze standaardmaatregelen kunnen uitvoeren. Met een besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 werd het regelgevend kader rond deze equivalente maatregelen geregeld, en in navolging hiervan werd met het besluit van 29 januari 2021 de lijst van equivalente maatregelen vastgelegd die gelden vanaf 2021. Voor het jaar 2022 wordt deze lijst nu aangevuld met de verlenging en uitbreiding van een tijdelijke maatregel.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving

Beleidsveld: Omgeving en natuur

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/435 van 19 november 2021.

De Beoordelingscommissie voor Equivalente Maatregelen heeft een advies gegeven voor de equivalente maatregel 'wintergranen na nitraatgevoelige hoofdteelt'. Deze maatregel was geldig in 2021, en wordt nu verlengd. De Beoordelingscommissie adviseerde op 14 december 2021 dat de maatregel wintervlas na nitraatgevoelige hoofdteelt gelijk is aan de maatregel wintergranen na nitraatgevoelige hoofdteelt.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het decreet van 24 mei 2019 houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het Mestdecreet van 22 december 2006, wat de implementatie van het zesde mestactieprogramma betreft, is het zesde Mestactieprogramma, dewelke opgesteld is in navolging van de verplichtingen van de Richtlijn 91/676/EEG van de Raad inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, in de decretale regelgeving omgezet.

Met de hoger vermelde wijziging van het Mestdecreet van 22 december 2006 werd Vlaanderen ingedeeld in vier verschillende gebiedstypes, op basis van de waterkwaliteit. Voor wat betreft de gebieden met de slechtste waterkwaliteit, zijnde de gebiedstype 2 en 3, gelden er een aantal standaardmaatregelen. In het Mestdecreet is voorzien dat voor een aantal van de standaardmaatregelen die in de gebiedstypes 2 en 3 moeten nageleefd worden, equivalente maatregelen kunnen vastgelegd worden die de landbouwers als alternatief voor deze standaardmaatregelen kunnen uitvoeren.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 werd geregeld op welke wijze deze equivalente maatregelen vastgelegd kunnen worden en werden een aantal nadere regels vastgelegd omtrent de werking van de beoordelingscommissie voor equivalente maatregelen (hierna BEM), die ter zake een adviserende rol heeft. Overeenkomstig de bepalingen van dit besluit van 8 januari 2021 heeft de BEM een aantal adviezen uitgebracht over mogelijke equivalente maatregelen. Op basis van de uitgebrachte adviezen van de BEM werd vervolgens het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2021 opgemaakt, dat de equivalente maatregelen bevat die toegepast kunnen worden vanaf 2021. Met voorliggend ontwerp van besluit wordt een tijdelijke maatregel verlengd en uitgebreid.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Het voorliggend ontwerp van besluit bevat vier artikelen.

Het eerste artikel van dit ontwerp van besluit vult de lijst met definities in artikel 1 van bijlage 8 bij de VLAREME aan met de definitie voor de verlengende equivalente maatregel 6.

Het tweede artikel van dit ontwerp van besluit voegt de verlengende equivalente maatregel toe aan bijlage 8 van de VLAREME. Zo wordt er een nieuw hoofdstuk 8 toegevoegd dat de equivalente maatregel 6 toevoegt aan de bijlage. De voorwaarden van deze maatregel zijn opgenomen in artikel 16 en zijn in essentie het tijdig inzaaien van wintergranen na een nitraatgevoelige hoofdteelt en dit wintergraan als hoofdteelt aanhouden in het volgende jaar. Als deze voorwaarden nageleefd worden, is deze maatregel equivalent aan de vanggewasverplichting. Het gewicht van deze maatregel, zoals opgenomen in artikel 17, bedraagt 26 per hectare. Deze maatregel maakt in feite een verlenging uit van maatregel vijf, zijnde wintergranen na nitraatgevoelige hoofdteelten in 2021, aangezien voorheen beslist was deze maatregel enkel van toepassing te verklaren voor het jaar 2021. Om de continuïteit aan te houden tot aan de herziening van de vanggewasregeling 2023 is besloten deze maatregel te verlengen. Aangezien de BEM oordeelde dat de inzaai van wintervlas na een nitraatgevoelige hoofdteelt onder dezelfde voorwaarden een equivalent effect heeft als het inzaaien van

wintergranen, is deze maatregel tevens uitgebreid met de mogelijkheid tot het inzaaien van wintervlas.

Opdat deze equivalente maatregel nog in 2022 toegepast kan worden, is het aangewezen dat dit besluit zo snel mogelijk in werking treedt. Het artikel 3 bepaalt daarom dat dit besluit in werking treedt op de dag na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Het artikel 4 van voorliggend besluit bevat de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de begroting van het Vlaams Gewest.

Voorliggend ontwerp van besluit bevat een alternatieve mogelijkheid om te voldoen aan een van de standaardmaatregelen in de gebiedstypes 2 en 3, met name de verplichtingen rond het inzaaien van vanggewassen. Het niet voldoen aan deze standaardmaatregel wordt, overeenkomstig artikel 63, §14, van het Mestdecreet van 22 december 2006, gesanctioneerd met een administratieve geldboete. De landbouwer kan echter kiezen voor een equivalente maatregel, zoals deze opgenomen in voorliggend ontwerpbesluit. Echter ook de niet naleving van een equivalente maatregel wordt gesanctioneerd met een administratieve geldboete, met name deze opgenomen in artikel 63, §15, van het Mestdecreet van 22 december 2006. Hoewel de berekening van beide boetes op bepaalde punten verschilt, gaat dit verschil geen impact hebben op de begroting van het Vlaams Gewest.

Het toepassingsgebied van voorliggend ontwerp van besluit is ook beperkt. Het is immers slechts een mogelijkheid die gegeven wordt aan landbouwers, met percelen gelegen in de gebiedstypes 2 en 3. Uit de gegevens van 2019, 2020 en 2021 toen equivalente maatregelen of een gelijkaardige mogelijkheid toegepast kon worden, blijkt daarenboven dat weinig landbouwers van deze mogelijkheid gebruik maken. Met voorliggend besluit wordt er één equivalente maatregel verlengd en uitgebreid, wat aldus geen grote verandering inhoudt. Daarnaast zijn de standaardmaatregelen ondertussen ook al beter ingeburgerd en zullen de landbouwers hun bedrijfsvoering daar al aan aangepast hebben, waardoor de behoefte aan equivalente maatregelen zal afnemen. Het is dan ook de verwachting dat het aantal landbouwers dat van deze mogelijkheid gebruik zal maken ook in de toekomst beperkt zal blijven.

Voor wat betreft de uitwerking van de administratieve opvolging van deze maatregelen, is het zo dat er reeds een opvolgend kader is uitwerkt voor de reeds bestaande maatregelen, en dat deze maatregel de facto een voortzetting met lichte uitbreiding uitmaakt van een reeds bestaande maatregel. Er dienen dan ook geen bijkomende investeringen te gebeuren voor de implementatie van voorliggend besluit.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 23 november 2021 gaat als bijlage 2 en stelt dat het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist is.

B. VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring wordt dit ontwerp van besluit overgemaakt aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016, wat betreft de aanvulling van de lijst van equivalente maatregelen;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR